

Projectplan 3e Internationaal Stiltefestival

Projectplan 3^e Internationaal Stiltefestival

17 juni t/m 24 juni 2015

Een internationaal festival voor kinderen in Breda

Aanvraag bij het Brabant C Fonds binnen de regeling kleine projecten

Bezoekers genieten in 2013 van de openingsvoorstelling op het Kasteelplein tijdens de 2^e editie van het festival – Moon Saris

Breda, maart 2015

'de kinderen van groep 1 tot en met 7 van onze school hebben genoten van zeer bijzondere dansvoorstellingen. Bedankt voor de goede organisatie en de bijzondere ervaring. Knap hoe de fantasie wordt geprikkeld en de kinderen letterlijk en figuurlijk worden meegenomen in de voorstelling.'
Jannie Koenen - leerkracht OBS De Wilgen uit Vlijmen

Gegevens aanvrager

Statutaire naam van de instelling: Stichting Internationaal Stiltefestival
Naam van de instelling: Internationaal Stiltefestival
Datum van oprichting: 01-11-2013
Wijziging akte: 07-07-2014

Correspondentieadres

Postbusadres: Postbus 7211
Postcode en woonplaats: 4800 GE Breda
Telefoon: 076-5138125
E-mail adres: info@destilte.nl
Website: <http://www.stiltefestival.com>
KvK nummer: 59148853
Fiscaal nummer: 8533.39.582.B.01
Bankrekening: NL14TRIO0390473480
t.n.v. Stichting Theater de Stille

Contactpersonen voor meer informatie

Naam: Jack Timmermans
Telefoon: 06-24536371
E-mail adres: Jack@destilte.nl
Functie: Artistiek leider
Naam: Jan Baanstra
Telefoon: 06-38198201
E-mail adres: Jan@destilte.nl
Functie: Zakelijk leider

Bestuur

Naam	Functie	M/V	Geboortejaar
Saskia Martine Boelema	Voorzitter	V	1980
Lucas Jacobus Maria Teunissen	Lid	M	1968
Lieke Jordens	Lid	V	1983

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	4
PROJECTPLAN	
Het Internationaal Stiltefestival	6
Geschiedenis	6
Festivalorganisatie	6
Duurzame versterking	6
Evaluatie 2 ^e Internationaal Stiltefestival	7
Programmeringsprofiel	8
Missie	8
Publieksbereik	8
Programmering	9
Borgen van de artistieke kwaliteit	9
Programmatische opbouw	9
Artistieke onderbouwing van de geselecteerde voorstellingen	9
Referentiepunt voor kwaliteit	10
Nederlandse producties	10
Randprogramma	10
Speelplekken	10
Scouting	10
Openingsdag	11
Schoolvoorstellingen – maatschappelijk draagvlak	11
Educatie	11
Leerlijnen dans	12
Symposium	12
Talentontwikkeling	12
3 x 3	12
Festival op school	12
Aanmoedigingsprijs	12
JO! – Jong & Oud	12
Bezoekersprogramma	13
Doven en slechthorenden	13
Festivalhart	13
Vrijwilligers	13
Logistiek en hotel	14
BIJLAGEN	
Evaluatie	16
Ontwikkelingsplan	17

VOORWOORD

'Ik heb nog nooit zoiets gezien!' uitgesproken met de juiste intonatie is een mooi begin. Weg van de wereld van alledag, televisie inbegrepen, presenteert het Internationaal Stiltefestival sprakeloze voorstellingen, speels, kindvriendelijk, beeldend, kwetsbaar, humorvol en ontroerend. Voorstellingen uit passie geboren bij gezelschappen die in Nederland relatief onbekend zijn, gekoesterd door kinderen, in de schaduw van glamour en roem.

Met een uitgebreid programma voor basisscholen wordt het onderwijs uitgedaagd unieke ontmoetingen aan te gaan met het niet alledaagse. All-in-pakketten met inbegrip van busreis tegen kindvriendelijke tarieven maken deelname mogelijk voor alle scholen van goede wil. Educatieve programma's brengen de uitvoeringen en de uitvoerders dichterbij, leggen inspiratiebronnen bloot en maken de weg vrij voor zintuiglijk genot. Dankzij het succes van de vorige edities staan scholen in de startblokken om zich aan te melden.

Het 3^e Internationaal Stiltefestival presenteert de expositie *Luminaria* van Architects of Air

De derde editie kent een interessante ontwikkeling. Naast Jack Timmermans werpt Damiet van Dalsum zich op de scouting van voorstellingen. Met haar achtergrond als directeur van het Internationaal Poppentheaterfestival Dordrecht betekent dit een verbreding met woordloos object- en beeldtheater. Samen met Laurens van Vugt, programmeur en coördinator van poppentheater Muzipo, een van de gastheren in het Internationaal Stiltefestival, vindt de selectie plaats

In de editie van 2015 worden er meer producties geprogrammeerd voor dreumesen. Het aanbod op dit vlak is de laatste jaren internationaal sterk verbeterd in artistiek en vakmatig opzicht en daarmee interessant geworden voor het festival. Huisgezelschap en coproducent de Stilte manifesteert zich met producties in diverse leeftijdscategorieën. Als exponent van dans voor kinderen, technisch hoogstaand, expressief en innovatief, biedt de Stilte festivalgangers de mogelijkheid het werk in al zijn variëteit te ontdekken.

Als nieuw onderdeel wordt een door de Stilte begeleide en beïnvloede producties uit Kroatië naar Nederland gehaald. Een productie die getuigt van artistieke moed door af te wijken van het traditioneel repertoire in dit land. Een breekijzer die de weg vrijmaakt voor een pluriforme benadering van kunst.

Kunst hoort thuis in het midden van de samenleving. Met kinderen op de eerste rij presenteert het Internationaal Stiltefestival voorstellingen in theaters, groot en klein. Het gaat de straat op, manifesteert zich op scholen en mobiliseert de bevolking door amateurs en professionals samen te voegen. Het genereert een groot publiek met gevoelige, originele producties die 'nog nooit gevoeld, geroken, geproefd, gehoord of gezien zijn'.

HET INTERNATIONAAL STILTEFESTIVAL

Het Internationaal Stiltefestival is een tweejaarlijks festival dat non-verbale voorstellingen voor kinderen presenteert in een internationale context. Gelaagde, meerduidige voorstellingen die toegankelijk zijn voor een breed publiek. Voorstellingen die tijd nemen, durven te verstillen en ruimte laten aan de verbeelding van het individuele kind. Het festival toont niet de wereld van de glamour maar de kracht van het kleine gebaar in een intieme setting. Het Internationaal Stiltefestival manifesteert zich landelijk en heeft de focus op kinderen uit Noord-Brabant.

Het festival beschikt niet over een bureau dat zich exclusief bezighoudt met de organisatie. Het steunt op bevlogen mensen die tijdens buitenlandse tournees niet stilzitten; die voorstellingen bekijken, contacten leggen, ogen en oren de kost geven om het beste te overtreffen, niet meer en niet minder. Dat is de oorsprong van het festival: het idee om voorstellingen waarmee de Stilte op haar internationale tournees zielsverwantschap ervaart, naar Nederland te halen. Die zielsverwantschap laat zich vertalen in begrippen als: non-verbaal, kwetsbaar, poëtisch, beeldend, gelaagd. De afgelopen jaren is de Stilte uitgegroeid tot een van de meest geïnternationaliseerde gezelschappen binnen de jeugdpodiumkunsten en de danssector in Nederland (bron: SICA, Buitengaats / Dutch Culture 2009-2012). Vanaf 2009 zijn 550 voorstellingen, op meer dan 200 buitenlandse podia, in 35 landen, op vijf continenten gerealiseerd.

Voor Nederlandse begrippen is het niet gebruikelijk dat een producerend gezelschap de aanjager is van een festival. In het buitenland zijn we veelvuldig in aanraking gekomen met organisaties die productie en presentatie combineren. De Stilte is van mening dat wederzijdse beïnvloeding het denken verrijkt. Het festival investeert in de artistieke profilering en ontwikkeling van het non-verbaal theater voor kinderen. Gelijktijdig wil het gezelschap onafhankelijk opereren in de wereld van vraag en aanbod. We staan midden in het leven en geloven in onze eigen bloedsomloop.

GESCHIEDENIS

Gestimuleerd door kwartiermaker Peter Rijntjes van Brabant Culturele Hoofdstad 2018 organiseert de Stilte in 2011 de eerste editie van het Internationaal Stiltefestival. Het festival beslaat vijf dagen en trekt 9.712 bezoekers. Vijfentwintig voorstellingen van internationale allure en producties van de Stilte sieren het programma. Het succes van de eerste editie maakt nieuwe energie los en motiveert ons, met het kind voor ogen, de kwaliteit van het festival te verbeteren. Het resulteert in een achtdaags festival in 2013 voor ruim 14.000 bezoekers met locatievoorstellingen in het stadshart, multidisciplinaire talentontwikkelingsprogramma's, amateurproducties en coproducties met partners in de directe omgeving.

'Het landelijke jeugdtheaterfestival Tweetakt en het reizende jeugddansfestival JONG! programmeren dans uit het buitenland, maar dat doen ze niet op deze schaal. Bovendien combineert het Stiltefestival dans voor een groot publiek met artistiek experiment voor de liefhebber.'

Anita Twaalfhoven – Trouw****

FESTIVALORGANISATIE

In 2013 wordt intensief samengewerkt met Poppentheater Muzipo. De succeservaring leidt tot een bundeling van krachten bij de organisatie van de derde editie. Het betekent een nieuwe stap in het proces om het festival bestendig te maken voor de toekomst. De focus wordt verlegd van dansvoorstellingen naar non-verbaal theater. De directie van Muzipo adviseert Damiet van Dalsum, poppenspeelster en voormalig directeur van het Internationaal Poppentheaterfestival in Dordrecht, aan te trekken als programmeur.

De organisatie van het Internationaal Stiltefestival wordt in juli 2014 ondergebracht in een autonome stichting. In het bestuur nemen Saskia Boelema, Luc Teunissen en Lieke Jordens zitting. De artistieke leiding is in handen van Jack Timmermans. Jan Baanstra wordt aangesteld als zakelijk leider. Het Internationaal Stiltefestival wordt gecoproduceerd met de Stilte. Het gezelschap neemt o.a. de loonkosten van de artistiek leider, de zakelijk leider, de productieleider, technische medewerkers, dansers en educatief medewerkers voor rekening.

Private fondsen onderschrijven de behoefte van het festival om het aantal projectmedewerkers op freelancebasis te vergroten en verhogen hun bijdragen. In 2015 wordt daarmee een belangrijke ontwikkelingsstap gezet naar een zelfstandige organisatie. In 2017 wordt de flexibele schil rondom de festivaldirectie verder uitgebreid.

DUURZAME VERSTERKING

De derde editie is een aanzet naar een permanente plek in het Nederlandse festivallandschap. Het festival streeft naar opname in de culturele hoofdstructuur van de Gemeente Breda. In het najaar van

2014 zijn gesprekken gevoerd met de directie Ontwikkeling en de wethouder voor Cultuur van de Gemeente Breda. Zij onderschrijven de waarde van het festival en reserveren gelden voor toekomstige edities. De 3^e editie van het festival is in dit kader een pilot. De resultaten worden geëvalueerd met de Gemeente Breda en vertaald in beleid voor de toekomst. Verankering in het lokale cultuurbeleid biedt continuïteit waardoor het festival relatief minder afhankelijk is van de Provincie Noord-Brabant. Vanaf 1 januari 2015 is de structurele subsidie van de Stille verhoogd in het kader van de meerjarensubsidie in de culturele hoofdstructuur 2013-2016 met als doel om o.a. een deel van de loonkosten in het festival te garanderen. Het borgen van de continuïteit bij toekomstige edities zorgt ervoor dat het festival:

- vroegtijdig fondsenwervingstrajecten kan uitzetten bij buitenlandse cultuurfondsen. In de 3^e editie van het festival zijn de bijdragen van ambassades en culturele instituties substantieel gegroeid. In 2017 en 2019 wordt de inbreng van ambassades vergroot;
- de donaties van private fondsen kan vergroten omdat de eigen bijdrage structureel vergroot wordt met de Gemeente Breda als investeerder.

Het festival wil grote invloed uitoefenen op het onderwijsveld in Brabant met verrassende producties die in het reguliere culturele aanbod niet aanwezig zijn. Het festival koppelt een educatief traject aan voorstellingen die niet direct inspelen op de verwachtingspatronen van het publiek. De festivaldirectie is in gesprek met theaters in Noord-Brabant en Kunstbalie om in de toekomst tourneeprogramma's op te zetten voor internationale producties. In het 4^e Internationaal Stiltefestival in 2017 worden leerlingen in steden buiten de B5 in aanraking gebracht met buitenlandse producties. In samenwerking met consultants van Kunstbalie wordt een selectie gemaakt van internationale voorstellingen die reizen langs theaters in het buitengebied. Kunstbalie treedt op als coproducent van het festival. Het format is geïnspireerd op het *Touring Programm* van het vermaarde Imagine Festival in Edinburgh. In 2010 reisde de Stille langs een aantal steden in Schotland.

Met Kunstbalie als investeringspartner is het festival in staat om:

- haar netwerk met scholen structureel te vergroten;
- de inkomsten uit schoolvoorstellingen te optimaliseren.

In 2019 worden internationale producties ook binnen het vrije circuit aangeboden. De festivaldirectie is momenteel in gesprek met Theaters Tilburg, de Verkadefabriek in 's-Hertogenbosch en het Parktheater in Eindhoven. Het festival heeft de ambitie om in 2019 een speciale editie te organiseren onder de paraplu van de wereldwijde organisatie voor jeugdpodiumkunsten *Assitej*¹. In 2017 wordt in samenwerking met *Assitej Nederland* tijdens het *Assitej World Congress* in Kaapstad een gooi gedaan naar de organisatie van een *Global Gathering*² in het kader van de 5^e editie van het festival.

Het festival vraagt om een impuls van Brabant C binnen de subsidieregeling voor kleine projecten. We hopen na de 3^e editie een evaluatiegesprek te voeren om de resultaten in 2015 om te zetten in beleid en de koers naar 2019 aan te scherpen.

EVALUATIE 2^e INTERNATIONAAL STILTEFESTIVAL

Naar aanleiding van de evaluatie van de tweede editie zijn de volgende acties ondernomen ter voorbereiding van de derde festivaleditie:

- om de scouting te intensiveren en de kwaliteit van het programma te borgen is de artistieke staf uitgebreid
- talentontwikkelingsprogramma's in discipline-overschrijdende projecten maken integraal onderdeel uit van de programmering
- de aankleding van het festivalhart wordt overgedragen aan Stichting KOP
- het festival richt zich (nog) meer op intieme voorstellingen en in het bijzonder kleinschalige producties
- de acquisitie van schoolvoorstellingen is vroegtijdig gestart

1

Assitej is de wereldwijde koepelorganisatie voor jeugdpodiumkunsten. De organisatie telt 80 nationale centra over de hele wereld. Nationale centra zijn netwerken van gezelschappen, theaters en festivals die actief zijn op het vlak van de jeugdpodiumkunsten. Momenteel zijn er 25 organisaties aangesloten bij Assitej Nederland, dat gehuisvest is in Jeugdtheater de Krakeling en ondersteund wordt door het Fonds Podiumkunsten - www.assitej-international.org / www.assitej.nl

2

In de bijlage van het projectplan is een ontwikkelingsdocument ingesloten die stapsgewijs de ambities van het festival omschrijft.

- het concept om het regionale bedrijfsleven te betrekken bij het festival als sponsor wordt gecontinueerd
- om de druk op de organisatie van de Stille te reduceren zijn extra projectmedewerkers opgenomen in de begroting voor productie, publiciteit, programmering en technische realisatie.

PROGRAMMERINGSPROFIEL

Het festival presenteert voorstellingen van (inter)nationale gezelschappen. De geselecteerde producties kenmerken zich door een rijkdom aan beelden en associaties, een poëtische, humorvolle benadering en ironie. De voorstellingen zijn ontdaan van franje, kennen een organische structuur en een zuiver ritme. De tijd dat voorstellingen voor kinderen moraliserend en eenduidig zijn ligt achter ons. Om ruimte voor de eigen verbeelding en een individuele interpretatie te bieden bepaalt het beeld de inhoud van de voorstelling, zonder commentaar en zonder slotakkoord. Polair denken is de eenvoudigste methode om te verhelderen. En de meest verwerpelijke. Het festival predikt graag de nuance. Om Cornelis Verhoeven te parafraseren: als de verafgoding van de duidelijkheid begint, vallen er slachtoffers.

Er worden 2+, 4+, 6+, 8+, 10+, 12+ en familievoorstellingen gepresenteerd.

Missie

Het Internationaal Stiltefestival wil met meerduidige, non-verbale voorstellingen en dansactiviteiten de speelse leerdrift stimuleren en de artistieke vermogens van kinderen aanjagen. Door alle generaties te confronteren met niet alledaagse uitingsvormen doorbreekt het festival geconditioneerde opvattingen.

Het 3^e Internationaal Stiltefestival: presenteert intieme voorstellingen van internationale gezelschappen; toont voorstellingen van Nederlandse makelij; coproduceert met Nederlandse podiumkunstinstituten; kiest voor beeldende, sprakeloze voorstellingen; mobiliseert publiek door het op uitdagende wijze te confronteren met een mix van actief en receptief, professioneel en non-professioneel werk; biedt een doorlopend programma in een tijdsbestek van acht dagen; manifesteert zich over de hele stad door een spreiding van speelplekken; presenteert een publiekstrekker; creëert een platform voor makers; draagt bij aan de artistieke ontwikkeling van het Nederlandse podiumkunstenklimaat voor de jeugd; voorziet kwalitatief hoogstaande voorstellingen van een educatief traject om kinderen ontvankelijk te maken voor kunst; boort nieuwe publieksgroepen aan door verrassende buitenlocaties te benutten en werkt samen met lokale cultuurinstellingen.

De 3^e editie van het Internationaal Stiltefestival vindt plaats van woensdag 17 juni tot en met woensdag 24 juni 2015. Het programma bestaat uit de volgende onderdelen:

- programmering van (inter)nationale gezelschappen voor de jeugd
- een kunstinstallatie in de openbare ruimte
- talentontwikkelingsprojecten in coproductie
- presentatie van locatievoorstellingen
- schoolvoorstellingen en openbare voorstellingen
- educatieve trajecten die worden ontwikkeld en uitgevoerd door de cultuurcoaches van de Stille
- een uitgebreid randprogramma: een internationaal bezoekersprogramma, workshops, manifestaties van amateurs en een participatieproject met ouderen en jongeren

PUBLIEKSBEREIK

Het festival heeft de ambitie 17.020 (jeugdige) bezoekers te trekken, waarvan 14.020 bezoekers bij voorstellingen en de installatie van Architects of Air, 2.500 deelnemers aan een workshop, participatieproject of een educatieve activiteit en 40 deelnemers voor het internationaal bezoekersprogramma. We streven naar een bezettingsgraad van 70%. Uit de publieksreacties van de voorgaande edities komt naar voren dat het festival avontuurlijke voorstellingen programmeert die toegankelijk zijn voor een breed publiek.

Tijdens de 2^e editie van het Internationaal Stiltefestival is onderzoek verricht naar de bezoekersprofielen, de inzet van marketingmiddelen en zijn aanbevelingen gedaan voor de marketingcampagne van de 3^e editie. De samenstelling van het publiek bestaat voornamelijk uit kinderen in de leeftijd van twee tot twaalf jaar, ouders en leerkrachten.

Het randprogramma richt zich op jongeren en ouderen uit West-Brabant die actief dans beoefenen, talentvolle makers op het gebied van dans, beeld en muziek, amateurdansers uit de regio, professionals uit het jeugdtheater en vrijwilligers die kunst voor kinderen een warm hart toedragen. In een aantal uit te voeren producties worden amateurs, basisschoolleerlingen, scholieren en ouderen betrokken. Amateurvoorstellingen worden hoofdzakelijk bezocht door familieleden, vrienden en kennissen van de deelnemers.

De afzet van voorstellingen voor scholen en kinderdagverblijven zijn geborgd in afspraken met partnerscholen van de Stille en Poppentheater Muzipo, de plaatselijke steunfunctie voor cultuureducatie de Cultuurwinkel Breda, de provinciale stichting voor kunsteducatie Kunstbalie, Kober Kinderopvang en marktplaatsen voor cultuureducatie uit West-Brabant.

Studenten van de NHTV doen in de 3^e editie van het festival wederom onderzoek naar de inzet van marketingmiddelen met als doel het budget in de editie van 2017 optimaal in te zetten. In het voorjaar van 2015 is er onderzoek verricht naar de doelgroep senioren. De resultaten van het onderzoek worden geïmplementeerd in de communicatie van het 3^e Internationaal Stiltefestival.

PROGRAMMERING³

In de voorgaande festival edities is het programma volledig samengesteld door Jack Timmermans. Om meer onderzoek te verrichten naar het internationale repertoire is een programmacommissie aangesteld. Het programma is tot stand gekomen in samenwerking met Laurens van Vugt en Damiet van Dalsum.

Borgen van de artistieke kwaliteit

De programmering van het festival bevat experimentele, publieksvriendelijke en experimenteel-publieksvriendelijke voorstellingen. In het circuit van het non-verbale theater opereert het Internationaal Stiltefestival als een onafhankelijk fenomeen in navolging van het gezelschap de Stille. Dat betekent dat we zowel Deutsche *Gründlichkeit* als Franse frivoliteiten een plaats geven; het festival verabsoluteert noch de inhoud, noch de vorm, expressionisme en impressionisme zijn in de grond geen uitersten. Als exponent van het Nederlandse danslandschap met een enorme academiedichtheid verschuift het festival geleidelijk naar een confrontatie van de academisch geschoolde dans en de expressieve uiting, niet allen op het gebied van dans, maar juist ook op het terrein van het objecttheater. Zeker op het gebied van non-verbale voorstellingen voor kinderen is er een waaier aan uitgangspunten, mensbeelden, opvoedprincipes en artistieke opvattingen. Kwaliteit is meer dan een persoonlijke voorkeur en de discussie hierover is een terrein voor de programmacommissie. Meerdere motieven spelen een rol bij de selectie: is de betreffende productie een nieuwe weg in het repertoire in het betreffende land, wordt het (jonge) publiek geprikkeld een eigen verhaal te maken, wordt het publiek verwonderd, verbaasd, geïnspireerd door de betreffende productie, is er sprake van een eigen kleur, een eigen signatuur bij het gezelschap, bij de voorstelling, is de (buitenlandse) voorstelling al in Nederland te zien geweest, is de (Nederlandse) voorstelling vooral in het buitenland te bewonderen? Internationale producties die regulier en veelvuldig geprogrammeerd staan in Nederlandse theaters verdwijnen uit de programmering van het festival. Een voorbeeld daarvan zijn de voorstelling van Het Paleis, *Meneer Papier* en *Don Karton*. Een voorstelling van een gewaagde, vernieuwende voorstelling in een traditionele omgeving is de productie *The Tree of Life (JA BUKA!)* van Tresnja uit Zagreb.

Het festival wil een steen werpen in de vijver die Breda heet. Door vele scholen erbij te betrekken en met scholen zelf actieve programma's te ontwikkelen wordt de stad gemobiliseerd, wordt een ander publiek aangetrokken. Door andersoortige buitenvoorstellingen te presenteren wordt het publiek geconfronteerd met het ongewone. Dit zal zeker het geval zijn met de voorstelling van Uri Ivgi en Johan Greben, hun eerste familievoorstelling met het Rozbark Dance and Movement Theatre Bytom uit Polen. Minder toegankelijk dan Dirque et Fien met de openingsvoorstelling van 2013: *Carrousel des Moutons*.

Programmatistische opbouw

De derde editie van het festival start en eindigt op woensdag. De keuze voor deze wijziging ten opzichte van de 2^e editie hangt samen met de ambitie om:

- de zichtbaarheid te vergroten
Het festival kiest voor een spreiding van voorstellingen in de openbare ruimte over de gehele festivalweek. Met het opzoeken van drukbezochte locaties in het centrum van de stad presenteert het festival zich als publieksevenement.
- meer voorstellingen voor scholen en kinderdagverblijven te programmeren

Artistieke onderbouwing van de geselecteerde voorstellingen

De geselecteerde voorstellingen kenmerken zich door een rijkdom aan beelden en associaties, een poëtische, humorvolle benadering met een milde ironie. Vanuit herkenbare situaties worden toeschouwers meegesleept in verwickelingen die niet te verwachten en niet te voorzien zijn. De

3

In de begroting is in overzicht 10 het programma opgenomen

geselecteerde gezelschappen halen hun inspiratie uit verschillende disciplines, van beeldend theater tot poëzie en circus. Het festival presenteert voorstellingen van het Franse gezelschap Une de Plus, het Belgische gezelschap Clair de Lune Theatre, de Italiaanse gezelschappen Universi Sensibili en La Baracca, Laura Heit uit de Verenigde Staten, El Patio uit Spanje, de Zwitserse gezelschappen RIGOLO Swiss Nouveau Cirque en dansgezelschap T42, ACT2 uit Frankrijk en Lukovno Gledalisce - uit Slovenië.

Referentiepunt voor kwaliteit

Het festival presenteert Architects of Air, een installatie die wereldwijd op festivals als blikvanger heeft gefunctioneerd. Bij de deelname van de Stilte aan het befaamde festival Barboró in Galway wordt Jack Timmermans geconfronteerd met een eigenzinnig luchtkasteel, een nieuwe ervaring in de confrontatie met kunst. Juist in de stad Breda, dat zich profileert als stad van beeldcultuur is deze ervaring een must. 'The Experience Luminarium' is een opvallend bouwwerk dat het straatbeeld bepaalt. Op het Chasséveld wordt het een grote publiekstrekker met een blijvende herinnering, afwijkend van de jaarlijkse circussen, kermissen en aanverwanten. Een gebeuren dat zich vastzet in het collectieve geheugen en bijdraagt aan de expansie van het festival. In 2017 prognosticeren we een bezettingsgraad van 75%, de recette-inkomsten stijgen substantieel.

Nederlandse producties

Vanuit Nederland zijn de Lichtbende en Andreas Denk geprogrammeerd. De fietstocht is een vast gegeven in de programmering van het festival. In coproductie met Muzieklab Brabant wordt het format 3 x 3 voor de derde keer herhaald. Met het Scapino Ballet coproduceert de Stilte een duet in het kader van 1-2tjes.

De Stilte zelf is prominent aanwezig met eigen producties om de uitwisseling met de internationale gasten en gezelschappen te completeren.

Randprogramma

Heine Avdal en Yukiko Shinozaki's company fieldworks uit België presenteren de performance-installatie *Box with Holes* die toegankelijk is voor één bezoeker per sessie. De *black box*, waarin via video een link gelegd wordt tussen wat de toeschouwer voelt en aanraakt, reist langs culturele instellingen in Breda.

Speelplekken

Het festival manifesteert zich over de hele stad door een spreiding van speelplekken. Er worden activiteiten en voorstellingen uitgevoerd in het stadshart, het Chassé Theater, PodiumBloos, Poppentheater Muzipo, het centrum voor de kunsten Nieuwe Veste, Theater de Stilte, Poppodium MEZZ, de Grote Kerk, op erfgoedlocaties en op scholen. Het festivalhart bevindt zich op het terrein van de Stilte.

The programme made good use of the pedestrian areas of the city, bringing the festival into the public eye at the same time. It also used both professional theatres and venues that were more community in their focus and less central. Through all of this the company's own base formed a hub for activities with a pleasant social atmosphere for networking and hanging out.

Evaluatie Ali FitzGibbon - lid artistieke raad in het 2^e Internationaal Stiltefestival

Scouting

In de festivalbegroting is een bescheiden budget opgenomen voor de scouting van voorstellingen. Een substantieel deel van de geselecteerde producties komen 'organisch' voort uit de internationale tournees van de Stilte. Damiet van Dalsum is als extern adviseur gecontracteerd om voorstellingen te scouten. Voorstellingen zijn o.a. gescout tijdens de internationale Tanzmesse in Düsseldorf (Duitsland), het Assitej World Congress in Warschau (Polen), International Festival of Puppettheatre in Jeruzalem (Israël), International Puppetfestival Liberica (Tsjechië), Little Ladies, Little Gentlemen's Festival Ankara (Turkije), International Performing Arts for Youth in Philadelphia (Verenigde Staten), BRONKS XL Festival Brussel (België), International Gaziantep Children and Youth Festival (Turkije), Assitej Festival Norway in Kristiansand (Noorwegen), Belfast International Children's Festival (Noord-Ierland), 'Visions of future, visions of theatre Festival Bologna (Italië), Internationaal Poppentheaterfestival Dordrecht (Nederland), Baboró International Arts Festival for Children Galway (Ierland), 2 Turven Hoog Festival (Nederland), Festival Internacional de Teatro para Niños y Jóvenes Córdoba (Argentinië), Adult Forbidden Festival Smolyan (Bulgarije), Szene Bunte Wähe in Horn en Wenen (Oostenrijk), Step-X Mannheim (Duitsland), Belfast International Children's Festival (Noord-Ierland) en het OPEN LOOK Festival Sint-Petersburg (Rusland).

Openingsdag

Om de zichtbaarheid van het festival te vergroten zijn op de openingsdag en in het weekend locatievoorstellingen geprogrammeerd in het centrum van Breda. Voorafgaand aan de openingsvoorstelling, *Trois* van Une de Plus, op het Kasteelplein wordt een parade gehouden met Showcorps Conento. Vanaf een tribune op het Kasteelplein kan het publiek kosteloos de voorstelling bijwonen. Het festival wordt hoorbaar ingeluid door het Klokkenluidersgilde Breda en geopend door minister Jet Bussemaker en wethouder Selçuk Akinci.

‘Veel mensen denken dat dans ingewikkeld is en dat je ervoor gestudeerd moet hebben, maar dat is bij veel voorstellingen helemaal niet zo, zeker niet bij die in het Stiltefestival. Het maakt niet uit of je er verstand van hebt, als je er maar van kunt genieten. Je kunt ernaar kijken en er dan je eigen ideeën uithalen. Je kunt er lekker op doordromen. Als iedereen dankzij kunst kan dromen, worden niet alleen de nachten mooier maar ook de dagen.’

Fragment uit de openingsrede van wethouder Selçuk Akinci tijdens het 2^e Internationaal Stiltefestival

SCHOOLVOORSTELLINGEN – MAATSCHAPPELIJK DRAAGVLAK

Het Internationaal Stiltefestival combineert schoolvoorstellingen met openbare voorstellingen.

Schoolvoorstellingen zijn een elementair onderdeel van het programma. Kinderen uit alle lagen van de bevolking worden bereikt. Voorstellingen worden omkaderd met educatieve programma's waarin kinderen aan den lijve de impact van dans en theater ervaren. Theaterbezoek wordt aangeboden in combinatie met busvervoer.

Het festival bemiddelt zelf voorstellingen aan scholen in haar netwerk. We constateren dat bezoek aan het festival steeds frequenter schoolbreed georganiseerd wordt. Scholen die in de eerste editie met een beperkt aantal klassen het festival bezoeken, besluiten massaal om met de gehele school een bezoek te brengen aan het 2^e Internationaal Stiltefestival.

In de periode 2010-2014 zijn directe relaties met veertig basisscholen in West-Brabant opgebouwd. De Stilte heeft een goed inzicht verkregen in de wensen en behoeftes van scholen door:

- de bemiddeling van schoolvoorstellingen in voorgaande edities van het festival onder begeleiding van medewerkers van Kunstbalie en de Cultuurwinkel Breda
- de werkzaamheden van de cultuurcoaches. Sinds 2012 zijn er twee medewerkers (1,0 FTE) aangesteld bij de Stilte die de taak hebben om dans te borgen in het curriculum van het primair onderwijs in Breda
- de bemiddeling van collega-gezelschappen in het pilotproject *Klasse Theater Uitjes*⁴

Het festival heeft bilaterale samenwerkingsverbanden met de plaatselijke steunfunctie voor cultuureducatie de Cultuurwinkel Breda, de provinciale stichting voor kunstzinnige vorming Kunstbalie, zestien marktplaatsen voor cultuureducatie uit Noord-Brabant en het steunpunt KCE Oosterschelderegio uit Tholen. Deze organisaties hebben zich gecommitteerd aan het Internationaal Stiltefestival en informeren scholen over het aanbod van het festival.

In de tweede editie van het festival bezoeken ruim 3.000 leerlingen van scholen uit Breda, Tilburg, Terheijden, Oosterhout, Roosendaal, Vlijmen, Gilze en Rijen, Etten-Leur, Roosendaal en Goirle het festival. Alle schoolvoorstellingen zijn uitverkocht. Op basis van vraag naar voorstellingen voor peuters en dreumesen in het 2^e Internationaal Stiltefestival is het programma-aanbod voor kinderen vanaf 2 jaar verruimd. Het festival heeft een garantstelling van Kober Kinderopvang voor het bezoek van kinderdagverblijven uit Breda. In 2015 zet het festival in op 3.400 bezoekers bij voorstellingen voor scholen en kinderdagverblijven.

EDUCATIE

Educatie is een belangrijke pijler in het Internationaal Stiltefestival. Op maat worden workshops voor kinderen gearrangeerd. Het Internationaal Stiltefestival stelt zich ten doel om minimaal 125 dansworkshops en verwerkingslessen op scholen te realiseren. De cultuurcoaches van de Stilte ontwikkelen een algemene lesbrief rond non-verbaal theater die aansluit bij de kerncompetenties van

4

Onder de titel *Klasse Theater Uitjes* werken vijf Nederlandse jeugdgezelschappen samen en spelen om de beurt bij elkaar in de stad met als inzet scholen in het buitengebied en achterstandswijken kennis te laten maken met de verschillende theaterdisciplines. De voorstellingen worden bemiddeld door de gezelschappen zelf.

Cultuur in de Spiegel. Het activiteitenbudget van de cultuurcoaches wordt geïnvesteerd in de ontwikkeling en productie van lesmateriaal en legt een basis voor de edities van 2017 en 2019. In het voorjaar van 2015 is een kijkwijzer voor docenten gemaakt in combinatie met een introductietrailer. Elke schoolvoorstelling wordt ingeleid door een educatief medewerker. Na afloop krijgen de leerlingen de kans om vragen te stellen aan de uitvoerenden.

Leerlijnen dans

De cultuurcoaches van de Stilte voeren doorgaande leerlijnen dans uit op vijftien basisscholen in Breda. Dans is een vast onderdeel binnen het curriculum. Op vijf basisscholen is een leerlijn geïmplementeerd die actief en receptief samenbrengt. Vakdocenten staan garant voor lessencycli en voorstellingsbezoek is geborgd in het festival.

In opdracht van Kunstbalie ontwikkelt de Stilte in samenwerking met drie basisscholen uit West-Brabant een doorgaande leerlijn waarbij de vraag van het onderwijs centraal staat. Binnen het Investeringsprogramma de Cultuurloper is een traject uitgestippeld waarbij een bezoek aan het festival onderdeel uitmaakt van de educatie.

SYMPOSIUM

In samenwerking met de partners van *Klasse Theater Uitjes*: Holland Opera, het Laagland, Het Houten Huis en Theatergroep Kwatta, heeft de Stilte het project *Klasse Theater: In co-creatie naar een nieuwe vorm van kunsteducatie* ontwikkeld. Het project zet in op de dialoog tussen culturele instellingen en het basisonderwijs, met als doel het ontwikkelen van nieuwe educatieve producten die aansluiten bij de behoeften van het onderwijs, herhaalbaar en opschaalbaar zijn en een inhoudelijke meerwaarde hebben voor basisschoolleerlingen. Als werkmethode hebben de gezelschappen gekozen voor Cultuurontwerp: een op Service Design gebaseerde werkvorm om in co-creatie met het onderwijs te komen tot nieuwe werkvormen. Het project is opgenomen in de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit voor flankerende projecten van het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Binnen het project worden negen landelijke bijeenkomsten georganiseerd om kennis te delen. Het Internationaal Stiltefestival is gastheer van een landelijke bijeenkomst en organiseert een symposium. Het symposium richt zich op leerkrachten uit het primair onderwijs, educatief medewerkers van jeugdgezelschappen en medewerkers van steunfuncties. Het programma wordt in het april 2015 vastgesteld en vindt plaats in de concertzaal van het centrum voor de kunsten Nieuwe Veste.

TALENTONTWIKKELING

Het 3^e Internationaal Stiltefestival biedt vier choreografen en drie componisten de kans om een kleinschalige productie te creëren.

3 x 3

Op basis van de succeservaringen presenteert het festival opnieuw 3 x 3. Drie choreografen en drie componisten, creëren drie voorstellingen van drie keer drie minuten op een vloeroppervlak van drie bij drie meter. Muzieklab Brabant is verantwoordelijk voor scouting van componisten, de Stilte selecteert drie choreografen. De voorstellingen worden op erfgoedlocaties gepresenteerd. Een door vrijwilligers begeleide fietstocht, brengt het publiek naar de locaties. Het Fietsgilde Breda zet de route uit. In februari 2015 vindt de selectie plaats van componisten, choreografen en locaties.

Festival op school

In het kader van het programma 'Festival op school' gechoreografeerd Mischa van Leeuwen in coproductie met het Scapino Ballet een duet. Het 1-2tje reist langs scholen op 18 en 19 juni 2015.

Aanmoedigingsprijs

De samenwerking met Stichting Vrienden van het Chassé Theater wordt voortgezet. Uit de zeven talentvolle makers die tijdens het festival een stuk presenteren wordt één maker beloond met de *Aanmoedigingsprijs Stichting Vrienden van het Chassé Theater*. Aan de prijs is een geldelijke bijdrage van € 2.500 verbonden. De winnaar wordt geselecteerd door het repetitorenteam van de Stilte: Gertien Bergstra, Femke Somerwil en Jack Gallagher.

JO!

In 2013 heeft de Stilte samen met marktplaats voor cultuureducatie KOEPEL Etten-Leur het pilotproject *JO!* gepresenteerd. *JO!* brengt ouderen en jongeren samen met moderne dans als bindmiddel: ouderen en jongeren kijken samen naar dans, volgen los van elkaar en gezamenlijk danslessen en werken naar een voorstelling toe. Tijdens het 2^e Internationaal Stiltefestival zijn 200

ouderen en 200 jongeren in beweging gezet. Vier middelbare scholen uit West-Brabant nemen deel aan het project.

'De belangrijkste winst van dit project is dan ook dat mensen die weinig tot nooit dansten, laat staan in een heuse voorstelling, ervaren hoe het is om je lichaam in te zetten bij het overbrengen van een verhaal, een gevoel, een idee en veelal schroom overwonnen om op een vloer te gaan staan. En natuurlijk dat een aantal jonge en oudere mensen elkaar hebben ontmoet op een heel bijzondere manier, elkaar beter hebben leren kennen, elkaar zelfs nog wel eens terug zullen zien en voortaan minder snel zullen oordelen over andere leeftijdsgroepen.'

Moon Saris - freelance journalist en fotograaf

Op basis van het pilotproject zijn *best-practices* geselecteerd en is het project afgeslankt. Kunstbalie heeft het project opgenomen binnen het Investeringsprogramma de Cultuurloper VO en het Sluylterman van Loo Fonds heeft een donatie ter beschikking gesteld. Vijf middelbare scholen uit Noord-Brabant nemen deel aan JO!. De eindvoorstelling is geprogrammeerd in PodiumBloos op zondag 21 juni 2015. Het project is niet opgenomen in de festivalbegroting. De totale baten van de deelbegroting bedragen € 21.554.

BEZOEKERSPROGRAMMA

In samenwerking met het Fonds Podiumkunsten wordt een internationaal bezoekersprogramma voor vakpubliek georganiseerd. Internationale programmeurs en makers die zijn uitverkoren krijgen kosteloos overnachtingen en tickets voor de voorstellingen aangeboden als zij de reis naar Breda maken. Het programma wordt via het netwerk van buitenlandse impresariaten van de Stilte uit Duitsland, België en Frankrijk onder de aandacht gebracht. De contacten van het Internationaal Poppentheater Dordrecht worden eveneens aangeschreven. We verwachten veertig buitenlandse bezoekers te trekken.

DOVEN EN SLECHTHORENDEN

In het najaar van 2014 zijn gesprekken gevoerd met Maarten Molenaar, directeur van Skyway Foundation, om te komen tot een evenement voor doven en slechthorenden in het festival. De doelgroep wordt actief betrokken bij de totstandkoming van het programma. Op zaterdag 20 juni 2015 wordt er een thema-avond georganiseerd in Poppodium MEZZ. De kracht van de stilte staat centraal. Het evenement is niet opgenomen in de festivalbegroting. De fondsenwerving is in handen van Skyway. Op aanraden van Skyway zijn rapper Signmark en de band Knarsetand gecontracteerd. Door deze samenwerking wordt het festival toegankelijk gemaakt voor doven en slechthorenden.

FESTIVALHART

Op het plein voor het theater van de Stilte wordt een pagodetent geplaatst. Kinderen kunnen zich uitleven op het springkussen en de speeltoestellen op het plein. De tent is permanent bemand door twee vrijwilligers die als vraagbaak voor de bezoekers optreden. In de tent wordt een huiselijke sfeer gecreëerd. Om ontmoetingen te stimuleren is er kosteloos gezonde voeding en limonade beschikbaar. Het festivalhart wordt aangekleed door Stichting KOP. De catering voor vrijwilligers en festivalgasten wordt aangestuurd vanuit het festivalhart.

VRIJWILLIGERS

Het Internationaal Stiltefestival is sterk afhankelijk van vrijwilligers. In de twee editie geven ruim 70 vrijwilligers gehoor aan de oproep en verrichten werkzaamheden als gastheer of gastvrouw, kassière, begeleider van de fietsroute, chauffeur, baliemedewerker, cateringmedewerker, suppoost bij het symposium, voorstellingsbegeleider, parkeerwachter, medewerker van het festivalhart, coördinator van bussen in het kader van schoolvoorstellingen of promotiemedewerker. De begeleiding van gastgroepen door vrijwilligers is een *unique selling point*. De gastvrijheid draagt bij aan een goed imago van het festival onder buitenlandse gasten.

Voor de werving en coördinatie van de vrijwilligers is stagiair Femke Vervoort van de NHTV aangetrokken. In samenwerking met de zakelijk leider wordt de vrijwilligershandleiding uit de tweede editie aangescherpt en worden vrijwilligersbijeenkomsten georganiseerd. Voor de derde editie van het festival worden minimaal 85 vrijwilligers aangetrokken. De vrijwilligers zijn afkomstig van:

- de NHTV, Internationale Hoge School voor Toerisme en Verkeer uit Breda. In samenwerking met het praktijkbureau worden studenten geworven;
- de opleiding Evenementenmanagement van het ROC Tilburg. Met de directie van de opleiding zijn leerdoelen geformuleerd en werkzaamheden vastgesteld;
- het NHTV Theater. In ruil voor het gebruik van de dansstudio van de Stilte zetten studenten van

- zich belangeloos in voorafgaand en tijdens het festival;
- Serviceclubs uit Breda. Voorafgaand aan het festival vinden bijeenkomsten met serviceclubs plaats waarin oproepen worden gedaan;
- middelbare scholen uit Breda. In het kader van maatschappelijke stages werkt het festival samen met het Markenhage College en het Mencia de Mendoza;
- de Gemeenteraad
In samenwerking met Stichting Betrokken Ondernemers Breda worden gemeenteraadsleden aangespoord om zich te melden als vrijwilliger;
- De amateurafdeling van de Stilte;
- Maatschappelijke organisatie als Thebe en Amarant;
- De vrijwilligerscentrale Breda-Actief. Zij plaatst kosteloos advertenties in de krant en het weekblad;
- de Stilte. Vrijwilligers van de edities van 2011 en 2013 worden aangeschreven.

LOGISTIEK EN HOTEL

Een goed hotel draagt bij aan het imago van een festival en de uitvoeringskwaliteit van de voorstellingen. De samenwerking met Golden Tulip - Hotel de Keyzer wordt voortgezet. Internationale gezelschappen ontvangen een tas met praktische informatie over de stad en het festival. De festivalleiding maakt in samenspraak met gezelschappen productiefiches waarin vertrek- en aankomsttijden en afspraken met de speelplekken zijn opgenomen. Het wagenpark van de Stilte wordt ingezet om artiesten en bezoekers te vervoeren. Gezelschappen krijgen een begeleider toegewezen die hen adviseert en begeleidt. De begeleiding is in handen van vrijwilligers en dansers van de Stilte.

Bijlagen

EVALUATIE FESTIVAL

Het Internationaal Stiltefestival wordt geëvalueerd op onderstaande punten:

- de mate van belangstelling voor openbare voorstellingen
 - door het bijhouden van bezoekerscijfers
 - evaluatie op basis van bezoekersprofielen
 - de mediawaarde van het festival uit te drukken in cijfers
 - het produceren van een knipselkrant met alle berichtgeving uit de pers
- de inhoud van het programma voor scholen
 - de reacties van docenten te peilen door middel van een enquête
 - imago-onderzoek
 - de reacties leerlingen
- de randprogrammering
 - deelname van internationale relaties aan het bezoekersprogramma
 - belangstelling van professionals uit het veld
 - bezoekerscijfers
- projecten
 - de samenwerking met coproductiepartners en makers wordt inhoudelijk geëvalueerd
 - bijzondere workshops door gastgezelschappen
- de artistieke ontwikkeling.
 - wat heeft het festival opgeleverd voor de Stilte op het gebied van de artistieke ontwikkelingen
 - heeft het festival een impuls gegeven aan de versterking van de jeugddans (enquête vakpubliek en collega gezelschappen)

Het programma van het festival wordt geëvalueerd door een internationale evaluatiecommissie. In 2015 bestaat deze commissie uit:

- Ali FitzGibbon, directrice van het Belfast International Children's Festival (UK)
- Wim Hoekx, programmeur van Cultuurcentrum De Adelberg Lommel (B)
- Yan van der Heijden, directeur van Theater de Blauwe Kei uit Veghel

Moon Saris wordt wederom als onafhankelijk bezoeker aangetrokken en schrijft een evaluatieverslag. Pieter van Hulten van VibeVison legt het festival in beeld vast.

Ontwikkelingsplan - Stichting Internationaal Stiltefestival

In het kader van de aanvraag voor kleine projecten bij het Brabant C Fonds

Breda, maart 2015

De Movers in actie tijdens het 2e Internationaal Stiltefestival

KORTE SCHETS

Het 3^e Internationaal Stiltefestival vindt plaats van woensdag 17 juni tot en met woensdag 24 juni 2015 in Breda. De derde editie is een aanzet naar een permanente plek in het Nederlandse festivallandschap. Het festival streeft naar opname in de culturele hoofdstructuur van de Gemeente Breda in de periode 2017-2020.

Het festival heeft de ambitie om in 2019 een speciale editie te organiseren onder de paraplu van *Assitej International*, de wereldwijde organisatie voor jeugdpodiumkunsten. De koepelorganisatie telt tachtig nationale centra in de wereld: netwerken van gezelschappen, theaters en festivals die op professionele basis jeugdpodiumkunsten produceren en presenteren. In Nederland zijn vijftientig organisaties aangesloten bij *Assitej Nederland*, dat gehuisvest is in Jeugdtheater de Krakeling en ondersteund wordt door het Fonds Podiumkunsten.

Jaarlijks organiseert één van de nationale centra een *Global Gathering*. Leden van de *Assitej* ontmoeten elkaar in een showcasefestival dat jeugdvoorstellingen van de hoogste kwaliteit presenteert. Elke vier jaar wordt het *Assitej World Congres* georganiseerd. Het congres ontvangt professionals uit de hele wereld, organiseert expertmeetings, netwerkbijeenkomsten en toont producties van internationale allure. Nationale centra kunnen een bid doen voor de organisatie van een *Global Gathering*. In 2017 doet het Internationaal Stiltefestival in samenwerking met *Assitej Nederland* een gooi naar de organisatie van de *Global Gathering* in 2019.

BRABANT C

Het Internationaal Stiltefestival vraagt een investering van het Brabant C Fonds in de 3^e editie in 2015 om een permanente plek in het Nederlandse festivallandschap te bemachtigen. Het festival heeft de ambitie om stapsgewijs de kwaliteit te vergroten en het profiel te verbreden. Het festival oefent grote invloed uit op het onderwijsveld in Brabant met verrassende producties die in het reguliere aanbod niet voorkomen en koppelt een educatief traject aan voorstellingen die niet direct inspelen op de verwachtingspatronen van het publiek.

Het festival wil in 2019 het punt bereikt hebben dat het:

1. structurele relaties heeft met dertig scholen in Noord-Brabant
2. vanuit een efficiënte organisatie een grote artistieke ontwikkeling heeft doorgevoerd
3. dé promotor van internationaal non-verbaal theater is Nederland en dat mensen van alle leeftijden, ouders en kinderen, de gelegenheid krijgen met het festival in aanraking te komen
4. hoogwaardig non-verbaal theater van alle podiumdisciplines biedt
5. het een *Global Gathering* faciliteert en programmeert
6. de publieksinkomsten 25% van de totale omzet bedragen
7. het festival volledig autonoom functioneert
8. het een grootschalig internationaal bezoekersprogramma faciliteert in samenwerking met provinciale partners
9. tourneeprogramma's biedt met voorstellingen in het openbare circuit en voor scholen

ARTISTIEKE VERBREIDING

In aanloop naar 2019 wordt het artistieke profiel van het festival verbreed. Op organische wijze wordt ruimte geboden aan alle podiumkunstdisciplines binnen de programmering van het 5^e Internationaal Stiltefestival.

Achtergrond

In de eerste twee edities is het programma volledig samengesteld door Jack Timmermans. Uit de evaluaties van het 2^e Internationaal Stiltefestival komt naar voren dat de kwaliteit van het programma geborgd wordt door de scouting te intensiveren en het artistieke profiel te verbreden met andere podiumdisciplines. In 2013 is Poppentheater Muzipo een van de gastheren in het Internationaal Stiltefestival. De samenwerking is hartverwarmend en sluit naadloos aan bij de wens van het festival om de programmering voor intieme locaties met kleinere publieksaantallen te intensiveren.

2015

In 2015 is een programmacommissie aangesteld onder leiding van Jack Timmermans. Damiet van Dalsum werpt zich eveneens op de scouting van voorstellingen. Met haar achtergrond als directeur van het Internationaal Poppentheaterfestival in Dordrecht betekent dit een verbreding met woordloos object- en beeldtheater. Samen met Laurens van Vugt, programmeur en coördinator van Poppentheater Muzipo, vindt de selectie plaats.

2017

Op initiatief van de Stilte zijn vijf Nederlandse jeugdgezelschappen in 2011 een samenwerking aangegaan onder de titel *Klasse Theater Uitjes*. Holland Opera, het Laagland, jeugdtheatergroep Kwatta, Het Houten Huis en de Stilte hebben een compact kunstmenu ontwikkeld dat aangeboden wordt aan scholen in achterstandswijken en het buitengebied. De gezelschappen spelen bij elkaar in de stad en verkopen eigenstandig kaarten aan scholen. In de periode 2012-2015 zijn *cultural partnerships* met scholen tot stand gekomen, is het voorstellingsaanbod verankerd over vijf regio's in Nederland en is het ondernemerschap van de betrokken gezelschappen vergroot. In 2015 start een tweejarig traject waarin de gezelschappen gezamenlijk nieuwe educatieprogramma's ontwikkelen. Het Fonds voor Cultuurparticipatie subsidieert het traject binnen de regeling *Cultuureducatie met Kwaliteit*. In de 4^e editie van het festival in 2017 wordt het programma verbreed met de gezelschappen van *Klasse Theater Uitjes*. Non-verbaal theater en opera worden toegevoegd aan de programmering. Daarnaast selecteren de artistiek leiders van de gezelschappen uit *Klasse Theater Uitjes* een internationale productie.

2019

De 5^e editie van het Internationaal Stiltefestival staat in het teken van de *Global Gathering van Assitej International*. Om de Brabantse jeugdpodiumkunsten een impuls te geven wordt als sluitstuk van de programmering een showcase met symposium georganiseerd. Jeugdtheater Artemis, Hetpaardatvliegt en de Stilte presenteren voorstellingen en educatieprogramma's.

UITBREIDING EDUCATIE / TOURNEEPROGRAMMA

Het Internationaal Stiltefestival onderscheidt zich door openbare voorstellingen te combineren met schoolvoorstellingen. Schoolvoorstellingen zijn een elementair onderdeel van de programmering: kinderen uit alle lagen van de bevolking worden bereikt. Door het aanbieden van educatieve programma's ervaren kinderen aan den lijve wat non-verbaal theater is en wordt het kijken ernaar vergemakkelijkt.

Achtergrond

Het Internationaal Stiltefestival presenteert besloten schoolvoorstellingen voor onderwijsinstellingen in West-Brabant. In 2011 en 2013 zijn alle schoolvoorstellingen uitverkocht. Het festival heeft strategische allianties met de Cultuurwinkel Breda en Kunstbalie bij de afzet van voorstellingen in het primair onderwijs. De Cultuurwinkel Breda faciliteert het festival logistiek en Kunstbalie ondersteunt het festival met de acquisitie. We constateren dat scholen die in de eerste editie met een beperkt aantal klassen het festival bezoeken in de tweede editie met de gehele school inschrijven.

'Alle groepen hebben bijzonder genoten van de dansvoorstellingen. Het waren hele goede Voorstellingen. Stuk voor stuk. Hoge kwaliteit. Zowel leerkrachten als leerlingen waren super positief. Bovendien willen we allemaal ook nog onze complimenten uitspreken voor de fantastische organisatie.'

Helma Nuijten – ICC-er OBS De Touwbaan uit Oosterhout

Sinds 2009 werkt de Stilte op incidentele basis voor dreumesen en peuters. Het aanbod voor kinderen vanaf twee jaar is in de laatste jaren internationaal sterk gegroeid. De internationale ontwikkelingen hebben geleid tot:

- de programmering van 2+ voorstellingen in het 2^e Internationaal Stiltefestival;
- kennisuitwisseling met internationale partners die deel uitmaken van het Europese *Small Size Network*;
- een bilaterale samenwerking met het 2 Turven Hoog Festival o.l.v. Ingrid Wolff;
- de productie van de 2+ voorstelling *Hihahuttenbouwers* in 2014;
- de introductie van dans voor peuters en dreumesen door de Stilte binnen het dansaanbod van Nieuwe Veste.

2015

In 2015 wordt het aantal schoolvoorstellingen vermeerderd ten opzichte van 2013. Het festival kiest uitdrukkelijk voor intieme voorstellingen en in het bijzonder kleinschalige producties. In 2013 bezoeken ruim 3.000 leerlingen het festival, in 2015 verwachten we 3.4000 kinderen in schoolverband te bereiken. In de 3^e editie worden dansworkshops en verwerkingslessen op scholen geïntroduceerd. De cultuurcoaches van de Stilte geven minimaal 125 lessen in het primair onderwijs.

In samenwerking met KOBER Kindercentra ontwikkelt de Stilte educatieve programma's voor kinderdagverblijven. In 2015 heeft de Gemeente Breda, binnen de verbredingsregeling van combinatiefuncties, extra formatie toegewezen aan de cultuurcoaches van de Stilte. De activiteiten

voor peuters en dreumesen worden structureel gemaakt met de middelen van Brabant C als matchingsbijdrage.

2017

De Stilte is opgenomen in het Investeringsprogramma de Cultuurloper van Kunstbalie. In de periode 2014-2016 wordt in samenwerking met drie basisscholen uit West-Brabant een doorgaande leerlijn dans ontwikkeld. In 2015 is er een traject waarin een bezoek aan een voorstelling in het festival deel uitmaakt van de educatie. Het doel is om een blauwdruk te ontwikkelen voor een integratief actief/receptief programma.

Vanaf 2017 worden leerlingen buiten West-Brabant in aanraking gebracht met buitenlandse producties in een internationaal tourneeprogramma. In samenwerking met Kunstbalie wordt een selectie gemaakt van voorstellingen die op tournee gaan langs theaters in de provincie.

2019

In 2019 worden internationale producties binnen het tourneeprogramma aangeboden binnen het vrije circuit.

AUTONOMIE VAN HET FESTIVAL

Om de beleidsdoelstellingen in 2019 te realiseren is het noodzaak dat het Internationaal Stiltefestival volledig uitgevoerd wordt door een zelfstandige organisatie.

Achtergrond

De edities van 2011 en 2013 zijn georganiseerd onder de vlag van Stichting de Stilte. Op aanbevelen van private fondsen wordt in het najaar van 2013 een autonome stichting opgericht met een bestuur om financiële risico's te spreiden en administratieve handelingen te vereenvoudigen.

2015

Het 3^e Internationaal Stiltefestival wordt gecoproduceerd met de Stilte. Het gezelschap neemt de loonkosten van de artistiek leider, de zakelijk leider, de productie leider, technische medewerkers, dansers en educatief medewerkers voor rekening. In de derde editie wordt het aantal medewerkers op projectbasis uitgebreid. Het zijn de eerste stappen om een flexibele schil rondom de festivaldirectie te creëren. Op basis van de evaluaties in 2013 wordt geïnvesteerd in freelance medewerkers die de productie van amateuractiviteiten begeleiden, de redactie van de festivalkrant en de festivalbrochure doen, de programmering coördineren, de administratie voor rekening nemen en stagiairs onder hun hoede nemen.

2017

De 4^e editie van het Internationaal Stiltefestival investeert in infrastructuur. Sinds 2012 huurt de Stilte op permanente basis een externe locatie aan de Nieuwe Huizen in Breda. Het pand is toegerust met een geoutilleerde dansstudio, twee appartementen en een kantoor. De exploitatie wordt deels gefinancierd met huurinkomsten. In 2017 wordt de locatie gedeeltelijk overgedragen aan het Internationaal Stiltefestival. Op de eigen locatie:

- worden *artists-in residence* projecten uitgevoerd die internationale en lokale kunstenaars samenbrengen;
- wordt de organisatie van het festival gecoördineerd;
- repeteren internationale gezelschappen;
- programmeert het festival kleinschalige voorstellingen en exposities;
- worden in aanloop naar het festival vrijwilligersbijeenkomsten georganiseerd;
- worden internationale groepen gehuisvest tijdens het festival.

2019

Ter voorbereiding op het 5^e Internationaal Stiltefestival worden in 2018 een coördinator, een administrateur en productie leider aangetrokken die sturing geven aan alle organisatorische processen. Het team wordt aangestuurd door de zakelijk- en artistiek leider van het festival en ondersteund door een poule van freelance-medewerkers voor publiciteit, techniek, vormgeving, programmering, productie, ICT en redactie.

SAMENWERKING FONTYS DANSACADEMIE

De Stilte is uitgegroeid tot een van de wereldspelers in dans voor kinderen. Het festival wil de Fontys Dansacademie een impuls geven aan de ontwikkeling van een curriculum waarin de specifieke kwaliteiten die dans voor kinderen vereist worden geleerd. Om continuïteit te waarborgen en het veld

te verbreden is een plek in het beroepsonderwijs evident. Een eerste stap om die kracht van Brabant te benutten, wordt gezet in het festival.

Achtergrond

In 2013 heeft de Stille op verzoek van Kunstbalie de grote zaalproductie *Mongens en Jeisjes* geproduceerd. In een choreografie van Jack Timmermans nemen zes dansers elkaars gedachten en gedaanten over, proberen zichzelf te zijn en de ander te worden, onafhankelijk te zijn en in de pas te lopen. Tussen delen uit de eerste drie cellosuites van Bach en improvisaties van Jacqueline Hamelink heeft huiscomponist Timothy van der Holst de beat van de hedendaagse muziek stevig aangezet. In de periode 2013-2015 zijn 45 schoolvoorstellingen voor 10.000 leerlingen in Noord-Brabant afgezet. In coproductie met de Fontys Dansacademie geven studenten van de docentenopleiding workshops op scholen.

2015

In aansluiting op de succeservaringen met de Fontys Dansacademie bij de uitvoering van het educatief programma rondom *Mongens en Jeisjes* worden studenten van de docentenopleiding ingezet als voorstellingsbegeleider in het 3^e Internationaal Stiltefestival. Alle eerstejaarsstudenten bezoeken het symposium waarin de dialoog tussen basisscholen en culturele instellingen centraal staat.

2017

In de 4^e editie van het festival worden de voorstellingen in het internationaal tourneeprogramma voorzien van een educatief traject dat uitgevoerd wordt door derdejaarsstudenten van de Fontys Dansacademie.

2019

Van 2003 tot en met 2007 is het theater van de Stille een van de presentatieplekken in het Fontys Dansfestival. Het festival is in 2007 opgeheven en presenteert werk van dansacademies over de hele wereld. In 2019 wordt de samenwerking met de Fontys Dansacademie gecomplementeerd door het terughalen van het Fontys Dansfestival binnen de programmering van het Internationaal Stiltefestival. In samenwerking met oud-directeur Jacques van Meel van de Fontys Dansacademie wordt een internationale uitwisseling tussen scholen opgezet. Alle deelnemende academies presenteren werk voor kinderen tijdens de showcase voor werk uit Brabant in 2019.

AANBOREN NIEUWE PUBLIEKSGROEPEN

Het Internationaal Stiltefestival is een vliegwiel om hoogwaardige kunst toegankelijk te maken voor een breed publiek. Het festival zet zich permanent in om nieuwe publieksgroepen aan te boren vanuit inhoudelijke motieven. Het festival is een platform voor pilotprojecten. Succeservaringen worden structureel gemaakt in vervolg edities.

Achtergrond

Sinds de start van het festival worden schoolvoorstellingen en openbaar toegankelijke voorstellingen gepresenteerd. In het 1e Internationaal Stilte presenteert de Stille in coproductie met Muzieklab Brabant het project 3 x 3. Talentvolle makers in dans en muziek worden uitgedaagd om binnen een strak kader een voorstelling te creëren met één danser en één muzikant. Het resultaat is geprogrammeerd op erfgoedlocaties die verbonden zijn met een fietstocht. 3 x 3 is inmiddels een vast gegeven in de programmering.

Het 2e Internationaal Stiltefestival combineert dans voor een breed publiek met artistiek experiment voor de liefhebber. Het festival:

- programmeert locatievoorstellingen in het stadshart om de zichtbaarheid te vergroten;
- brengt ouderen en jongeren samen in het pilotproject *JO!*
- presenteert amateurmanifestaties;
- breidt de samenwerking met lokale partners verder uit;
- intensificeert collectieve marketingacties;
- introduceert voorstellingen voor peuters en dreumesen.

Tijdens de 2^e editie van het festival is grondig publieksonderzoek uitgevoerd door studenten van de NHTV om het marketingbudget efficiënter te benutten. Er zijn bezoekersprofielen samengesteld, aanbevelingen gedaan voor de inzet van marketingmiddelen en publiciteitsacties ontwikkeld.

2015

In het 3^e Internationaal Stiltefestival wordt samengewerkt met Stichting Skyway met als doel toegankelijkheid te bevorderen voor doven en slechthorenden. Stichting Skyway is een internationaal platform dat mensen de mogelijkheid biedt hun grenzen te verleggen. In het pilotproject *Stop talking, start communicating* wordt het festival *doofvriendelijk* gemaakt in nauw overleg met de doelgroep. Door het beeldend aspect leent dans zich bij uitstek om de wereld van doven en slechthorenden te betrekken. De non-verbale taal van dans is hét communicatiemiddel die een brug slaat tussen de belevingswereld van doven en slechthorenden enerzijds en horenden anderzijds.

In 2015 zijn kansarme kinderen uit Breda e.o. een nieuwe doelgroep voor het festival. In coproductie met Muzipo en met een bijdrage van Stichting Kinderpostzegels bezoeken kinderen van asielzoekerscentra uit Breda en Gilze voorstellingen. Het festival heeft een overeenkomst met de directie Sociale Zaken van de Gemeente Breda in het kader van de BredaPas. De BredaPas is een inkomensafhankelijke kortingspas voor inwoners van de gemeente Breda met een laag inkomen (tot 110% van de bijstandsnorm). Kinderen en ouders ontvangen bij openbare voorstellingen korting op de entreprijs. Het festival gaat in de periode 2015-2019 het bezoek met de BredaPas uitbreiden van 150 bezoekers naar 500 bezoekers.

2017

Uit publieksonderzoek in de 2^e editie van het festival komt naar voren dat gezinnen met kinderen de voornaamste publieksgroep zijn. 32% van de bezoeken aan openbare voorstellingen wordt gedaan in familieverband. Opvallend is dat grootouders zich nauwelijks aangetrokken voelen tot de marketingcampagne van het festival. In 2015 doet stagiaire Femke Vervoort onderzoek naar de doelgroep senioren en ontwikkelt een kleinschalige campagne voor de 3e editie van het festival die de leidraad vormt voor een grootschalige campagne in 2017. Het Internationaal Stille afficheert zich als exclusief familiefestival.

2019

In samenwerking met VisitBrabant wordt in 2019 een breed programma opgezet voor internationale bezoekers. Eén van de speerpunten van VisitBrabant is het activeren van de internationale shortbreakmarkt: een meerdaags verblijf van buitenlandse bezoekers. Om de totale Brabantse vrijetijdsmarkt op volle snelheid te laten draaien ontplooit VisitBrabant trade- en salesactiviteiten richting prominente internationale touroperators en busmaatschappijen. Ook via internationale persbewerking en publiekscampagnes wordt de internationale shortbreaker verleid om naar Brabant te reizen.

INTERNATIONAAL BEZOEKERSPROGRAMMA

Met 2019 als stip aan de horizon werkt het Internationaal Stiltefestival stapsgewijs naar grootschalige evenement in 2019 dat bezocht wordt door minimaal 100 buitenlandse vakgenoten.

Achtergrond

Zonder dat De Stille er een speerpunt van heeft gemaakt trekt het 1^e festival ruim dertig festivalprogrammeurs van internationale dansfestivals uit Duitsland, Frankrijk, België, Italië en Letland. De samenwerking met Bureau Promotie Podiumkunsten (BBP) leidt er in 2013 toe dat het aantal internationale bezoekers groeit naar 35.

Een deelnemer aan het bezoekersprogramma in het 1^e Internationaal Stiltefestival

2015

In 2015 verwachten we ruim veertig internationale bezoekers te verwelkomen. In samenwerking met het Fonds Podiumkunsten wordt een internationaal bezoekersprogramma voor vakpubliek georganiseerd. Internationale programmeurs en makers die zijn uitverkoren krijgen kosteloos overnachtingen en tickets voor de voorstellingen aangeboden als zij de reis naar Breda maken. Het programma wordt via het netwerk van buitenlandse impresariaten van de Stilte uit Duitsland, België en Frankrijk onder de aandacht gebracht. De contacten van het Internationaal Poppentheaterfestival Dordrecht worden eveneens aangeschreven. In samenwerking met de afdeling City Marketing van de Gemeente Breda is een festivalbrochure voor internationale bezoekers met tips over het OV, restaurants en bezienswaardigheden geschreven.

2017

Het internationaal bezoekersprogramma in de 4^e editie van het festival wordt georganiseerd onder de paraplu van *Assitej Nederland*. Het festival organiseert in samenwerking met het Vlaams Theater Instituut en de *Assitej Germany* een speciale focus voor vakgenoten uit de buurlanden.

2019

De samenwerking met VisitBrabant sluit naadloos aan bij de ambitie van het festival om in 2019 internationale collega's van *Assitej* centra uit de gehele wereld te ontvangen in Breda. We mikken op minimaal 100 vakgenoten uit de hele wereld.

VERGROTEN VAN DE ZICHTBAARHEID

Om de zichtbaarheid van het festival te vergroten worden niet enkel marketingmiddelen ingezet. De programmering en educatie zijn evident om meer publiek te genereren. Het festival heeft de ambitie om in 2019 ruim 30.000 bezoekers te trekken.

Achtergrond

In opmaat naar 2019 wordt de zichtbaarheid van het festival stapsgewijs vergroot. De eerste editie van het festival trekt 9.712 bezoekers. BN de Stem is als mediapartner verbonden aan het festival. Het 1^e Internationaal Stiltefestival presenteert voornamelijk voorstellingen in het theater.

In 2013 wordt de zichtbaarheid van het festival vergroot door in het weekend locatievoorstellingen in het stadshart te programmeren, amateurs een plek te bieden in het programma en extra aandacht te

besteden aan de opening en de afsluiting van het festival. Omroep Brabant en BredaVandaag.nl zijn mediapartner. Het festival trekt ruim 14.000 bezoekers.

2015

De 3^e editie van het festival start en eindigt op woensdag. Deze programmatische wijziging hangt samen met de ambitie om de zichtbaarheid te vergroten. Het festival kiest voor een spreiding van voorstellingen in de openbare ruimte over de gehele festivalweek. Met de installatie *The Experience Luminarium* van Architects of Air uit het Verenigd Koninkrijk presenteert het festival voor de eerste maal een publiekstrekker die beeldbepalend is in de openbare ruimte.

Met de Wegener Media Groep is een partnership gesloten ter waarde van € 50.000.

Het festival verwacht 17.020 (jeugdige) bezoekers te ontvangen.

2017 & 2019

In het najaar van 2015 worden plannen gesmeed om de zichtbaarheid van de edities in 2017 en 2019 te vergroten. Ter inspiratie sluit het Internationaal Stiltefestival zich in het voorjaar van 2016 aan, als eerste jeugdfestival, bij de collectieve marketing van de Brabantse festivals.

